

tivní vědomí, že závadným jednáním může býti konkurent poškozen, čehož tu už docela není (§§ 1, 11 (4), 13 (4) cit. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce posoudil odvolací soud věc správně. Dovolatel přehlíží, že jest vycházeti ze skutkového zjištění odvolacího soudu. To však dovolatel nečiní, vycházejí ze skutkových předpokladů nedokázaných a pomíjeje skutečnosti dokázané, takže se ovšem jeho právní závěr nemůže shodovati s právním závěrem odvolacího soudu. Lichá jest výtká, že odvolací soud vůbec neposuzoval věc s hlediska § 1 zákona o nekalé soutěži, neboť jak vyplývá z napadeného rozsudku, zabýval se odvolací soud s věcí i po této stránce. Pokud se týče otázky využívání výrobního tajemství bylo zjištěno, že žalovaný jeho znalostí nabyl jako dovolatelův zaměstnanec v pravidelném postupu své činnosti s vůlí dovolatelovou v jeho podniku konané, a nevztahují se proto na žalovaného předpisy § 13 zákona o nekalé soutěži. Porušení vzorkové ochrany dovolatel neuplatňoval touto žalobou, a jak již bylo podotčeno, nebylo ani zjištěno, že používá takové ochrany, a nelze se proto zabývati řešením otázek dovolatelem v tomto směru nadhozených. Dospěl-li odvolací soud k právnímu úsudku, že dovolateli vůbec nepřísluší nárok na náhradu škody, nebylo ani třeba zabývati se otázkou její výše.

Čís. 11757.

Výraz »znáti musil« v § 1330, druhý odstavec, obč. zák. neznamená jen nedbalost hrubou, nýbrž i pouhou lehkou nedbalost, nedopatření.

(Rozh. ze dne 17. června 1932, Rv I 754/31.)

Procesní soud první stolice zamítl žalobu, by žalovaný byl uznán povinným odvolati skutečnosti rozšiřované v zasedací síni městské rady v F. dne 4. října 1929, že žalobce ohlásil vyrovnávací řízení, nebo že jest ve vyrovnání, nebo že ohlásí vyrovnání, a toto odvolání na své útraty v denních listech uveřejniti. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Druhý odstavec § 1330 obč. zák. nepředpokládá příčinnou souvislost mezi zažalovaným výrokem a škodou, ba ani škodu vůbec, nýbrž jen možnost škody, nepravdivost výroku a vědomost o této nepravdivosti. Prvé dva předpoklady jsou podle napadeného rozsudku splněny, nikoli však předpoklad třetí, vědomost o nepravdivosti, a v tom jest se soudem první stolice souhlasiti. Zákon vyžaduje, by žalovaný nepravdivost svého tvrzení znal neb znáti musil. Že žalovaný nepravdivost své zprávy znal, nebylo nijak prokázáno a jde tudíž jen o to, zda ji znáti musil, t. j. zda se snad jen nápadnou hrubou jeho nedbalostí stalo, že nepravdivosti své zprávy neznal, neboť pouhé nedopatření vylučují slova »znáti musil«, materialie zákona, zejména zpráva subkomitétu panské sněmovny (viz otisk čís. nař.

ze dne 19. března 1916, čís. 69 ř. zák., o třetí dílčí novele k obč. zák. s materialiemí vyd. dvor. a stát. tiskárna ve Vídni 1916 str. 402 a i rozhodnutí nejvyššího soudu v Brně čís. 4574 sb. n. s.). Že však tu není takové hrubé nedbalosti, plyne jednak ze skutkového zjištění prvního soudu o kolující již v městě podobné pověsti, jednak ze skutečnosti, že podle výpovědí svědků a vlastní výpovědi žalovaného, jako strany, žalovaný se při svém sdělení výslovně na to odvolal, že zprávu zaslechl v kavárně, a že podle výpovědí svědků a vlastní výpovědi žalovaného sám současně připojil poznámku o nevěrohodnosti zprávy, takže nelze míti důvodně za to, že svou zprávou ve smyslu cit. § 1330 obč. zák. vědomě nepravdivou skutečnost žalobce v jeho úvěru poškozující rozšiřovati a tím téhož poškoditi chtěl. Soud první stolice posoudil tudíž sporný případ s právního hlediska správně.

Nejvyšší soud uznal podle žaloby.

Důvody:

Dovolání, opřenému o dovolací důvod nesprávného právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), nelze upřítí oprávnění. Nelze přisvědčiti právnímu názoru odvolacího soudu, že slova »znáti musil« v § 1330 druhý odstavec obč. zák. ve větě »a jich nepravdivost znal nebo znáti musil«, znamenají jen nápadnou, hrubou nedbalost. Opak vyplývá ze zpráv o poradách vídeňské říšské rady o třetí dílčí novele k obč. zák. Panská sněmovna chtěla sice obmeziti ručení za škody způsobené zlou pomluvou na případy vědomě nepravdivého sdělení, poněvadž spářovala v pouhém ručení za nedbalost těžké ohrožení obchodního styku, zejména pro provoz informačních kanceláří. (Viz materialie str. 403 a 404.) Avšak ve společné komisi obou sněmoven byl přizpůsoben doslov § 1330 druhý odstavec obč. zák. § 824 něm. obč. zák. a stanovena zodpovědnost za lehkomyslné projevy pověstí, které jsou způsobilé ohroziti druhého na úvěru, výdělku nebo obchodním úspěchu, a proto přijat nynější doslov § 1330 druhý odstavec obč. zák., v němž výraz »znáti musil« neznamená jen nedbalost hrubou, nýbrž i pouhou lehkou nedbalost, nedopatření. Zahrnujeť slovo nedbalost (Fahrlässigkeit) dva stupně: hrubou nápadnou nedbalost, bezstarostnost, hrubé zavinění, i nedbalost lehkou (lehké zavinění). Že tomu tak, tomu svědčí důvodová zpráva novely str. 47, jež zní: »Kdo chce rozšiřovati sdělení, jež mohou druhého těžce poškoditi, má míti záruku, že nejsou zcela vymyšlená, jinak za ně ručí. Zodpovědnost nemohou vyloučiti ani výhrady, že se opakuje jen sdělení třetí osoby, aniž by se za ně brala odpovědnost, pakli lze připočísti k zavinění, že pravdivost sdělení nebyla šířitelem přezkoušena.« Slovo zavinění znamená tu nejen hrubou nedbalost, nýbrž i nedopatření. Tomu nasvědčuje i komentář Ehrenzweigův k § 396 str. 659, kdež stojí psáno: »Rozšiřovatel nepravdivých skutečností (zpráv) jest zodpověden jen tehdy, stíhá-li ho zavinění. Zavinění může záležeti v tom, že tvrdí vědomě nepravdu, nebo že pravdy nezná (ji »znáti musí«), ale i v tom, že z nedopatření (versehentlich) použije výrazu nesprávného nebo dvojsmyslného.« Nejvyšší soud vyložil již častokrát význam slov »znáti musil« ve smyslu: při náležité opatrnosti (pozornosti), (§ 1297 obč. zák.), seznati mohl, jako nevědomost,

spočívající na zanedbání povinné péče po rozumu § 1297 obč. zák. nebo čl. 282 obch. zák. (srov. rozh. 5283, 5732, 9813 a 11261 sb. n. s.). Kdo se tedy následkem opomenutí opatrnosti žádané zákonem (§ 1297), tudíž i z nedopatření nepřesvědčí o tom, že zpráva, dotýkající se úvěru atd. třetí osoby, jest pravdivá, ač by při šetření opatrnosti té mohl zvědět, že zpráva pravdě neodpovídá, a přes to šíří o ní zpravu, jest zodpověden ze škodlivých následků, které tím vzešly nebo vzniknouti mohly, jsouce s to, by daly k jich vzniku podnět. Tomu neodporují důvody rozh. čís. 4574 sb. n. s., neboť tam se označuje sice nedbalost redaktora, jenž uveřejnil klamnou zpravu úvěr poškozující za nedbalost hrubou, nepraví se však nikde v důvodech, že by byla k odsouzení nestačila již lehká nedbalost, pouhé nedopatření. Doznáním žalovaného stalo se nesporným, že dne 4. října 1929 v sezení městské rady, tedy nikoli přísně důvěrně, prohlásil o žalobci, že žalobce ohlásil vyrovnání. Dále jest nižšími soudy zjištěno, že tomu tak nebylo, že žalobce ve skutečnosti vyrovnání neohlásil a že se žalovaný mohl při náležité dbalosti přesvědčiti o opaku (»znáti musil«). Poněvadž takovouto nepravdivou zprávou mohla býti způsobena žalobci škoda, jest žalovaný podle § 1330 druhý odstavec obč. zák. práv, to i tehdy, dodal-li ke zprávě, že »to slyšel v kavárně a že tomu nevěří, an žalobce ještě nedávno před tím platil jednomu známému věřiteli, což by při vyrovnání činiti nesměl,« neboť takovéto výhrady nemohou šířitele klamných zpráv vyvinuti. Byloť povinností žalovaného, by se dříve, než učinil takovéto sdělení, hluboce se dotýkající obchodní pověsti žalobcovy, v korporaci tak vážné, jako je městská rada, náležitě informoval o její podstatě a pravdivosti. Neučinil-li tak a přes to sdělení učinil, jest z toho práv, poněvadž se dopustil nedbalosti, za niž ručí. Jest odpověden tím spíše, pakli sám pověsti nevěřil; její rozšiřování v souzeném případě by bylo už hrubou nedbalostí, i když své pochybnosti současně v městské radě sdělil, neboť semper aliquid haeret, vždy ze šířené takto zprávy něco zbude, co může druhého poškoditi na úvěru, výdělku nebo obchodním postupu. Podle § 1330 druhý odstavec obč. zák. může každý, komu byla způsobena škoda rozšiřováním skutečností, jež ohrožují jeho úvěr, výdělek nebo obchodní úspěch, žádati na šířiteli zpráv těch náhradu škody, odvolání zpráv a jeho uveřejnění. Žalobce požaduje na žalovaném odvolání rozšiřované okolnosti a jeho uveřejnění v denících. Jest tedy žalobní nárok po zákonu odůvodněn a bylo mu změnou rozhodnutí nižších soudů vyhověti (§ 503 čís. 4 c. ř. s.).

Čís. 11758.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Sdělení zájemci, že žalobcův patent jest závislým na patentu třetí osoby, od níž nabyt sdělovatel výhradního práva na patentu, spadá pod § 10 (1) zák.

Stalo-li se sdělení k dotazu zájemce, byl sdělovatel zvláštní okolností nucen (§ 10 (2) zák.), by informoval podle pravdy, ježto by se byl vydal zodpovědnosti za případné porušení patentu zájemcem.

(Rozh. ze dne 17. června 1932, Rv I 178/32.)